

**Sygeplejerskeuddannelsen
Aalborg**

**EKSTERN TEORETISK PRØVE
MODUL 3
11. november 2010
Kl. 9.00 – 12.00**

Sygepleje, sygdomslære herunder patologi samt ernæringslære og diætetik

CASE:

Baggrund:

Bent Hald er 60 år.

Han bor alene og har gjort det, siden han blev skilt fra sin hustru for 5 år siden. De havde været gift i 30 år og har sammen 3 voksne børn. Eks hustru kommer jævnligt forbi hos Bent, nogle gange med lidt hjemmebagt brød eller lidt frugt. Bent rører dog aldrig frugten, og det bekymrer han eks hustru. Hun har ofte talt med Bent om hans ensidige kost.

2 af børnene bor på Sjælland, og Bent ser dem kun nogle få gange om året og kun som korte visitter. Den tredje, en søn på 31 år, bor i byen og kommer tit forbi og drikker en øl med sin far.

Bent bor i et mindre rækkehus med en lille have, og han har en hund. Fritiden går mest med at passe hus, have og hund, og Bent har fx ikke været på besøg på Sjælland siden skilsmissen.

Bent havde egentligt tænkt, at han ville stoppe med at arbejde som smed på en større fabrik, når han blev 60 år (fortæller eks hustru), men da han ikke har de store fritidsinteresser, og økonomien heller ikke er alt for god, har han valgt at fortsætte med at arbejde et par år mere.

Bent ryger ca. 15 cigaretter dagligt. Han har en BMI på 29kg/m^2 og en android fedtfordeling med et taljemål på 105 cm.

Indlæggelse:

Bent blev indlagt for en uge siden. Sønnen fandt ham siddende på gulvet i stuen, rodende, forvirret og ude af stand til at rejse sig. Han havde haft vandladning, men der var ikke tegn på, at han havde siddet der i flere dage, da der var varm kaffe på kanden, og hunden tilsyneladende havde været luftet. Sønnen tilkaldte en ambulance.

Ved indlæggelsen var blodtrykket 230/130 mm Hg, pulsen 112 slag pr. min. og kropstemperaturen $37,8\text{ }^\circ\text{C}$. Der blev foretaget en CT scanning, som viste et hjerneinfarkt i venstre side.

Aktuelt:

I dag, 6 dage efter indlæggelsen, har Bent problemer med at tale, læse og skrive. Han kan udtale nogle enkelte ord, men stopper konstant for at lede efter ordene og kigger op for at få hjælp til at fuldføre sætningerne. Han nikker, når familien eller plejepersonalet formulerer de ord, som han tydeligvis har svært ved at finde.

Bent er paretisk i højre side, og han skal have hjælp til alt. Blodtrykket ligger omkring 145/95 mm Hg, puls og temperatur er normal. Når Bent skal af med vandet, kommer trangen meget pludselig, og flere gange har han ikke nået at få fat i urinkolben, før det er for sent.

Han får i øjeblikket kost til småtspisende, men man formoder, at han på sigt vil blive anbefalet at spise en fedt og kolesterolmodificeret diæt.

Bent er meget opmærksom på det, der sker omkring ham, og han forsøger på alle måder at reagere med ord, fagter og mimik. Bent gør sig stor umage med at følge de anvisninger, som han får, når fysioterapeuten træner med ham, og han ligger tit og bevæger sin højre hånd med den venstre. Der er sket fremskridt i genoptræningen, og Bent kan nu sidde i en stol.

Spørgsmål:

1. Nævn 2 årsager til apopleksia cerebri. (2 point)
2. Beskriv 5 symptomer hos en patient, som har et hjerneinfarkt i højre side (obs. der spørges ikke til Bent, som har et hjerneinfarkt i venstre side). (10 point)
3. Nævn hvilken form for inkontinens du mener Bent lider af, og forklar hvilke(n) grund(e) der kan være til denne form for inkontinens. (10 point)
4. Nævn hvad du vil observere, når du skal vurdere, om Bent sidder korrekt i stolen. (6 point)
5. Nævn 3 sygeplejeinterventioner, som er aktuelle hos Bent, og begrund hvorfor. (10 point)
6. Hvad er BMI udtryk for? Nævn én ulempe ved at anvende BMI som målemetode. (5 point)
7. Beskriv anbefalingerne i en fedt- og kolesterol modificeret diæt og nævn eksempler på særligt egnede fødevarer. (8 point)
8. Beskriv hvad Benner og Wrubel forstår ved en persons 'særlige anliggender'. (5 point)
9. Forklar hvordan begrebet empowerment kan anvendes i plejen hos Bent. (10 point)

Anatomi og fysiologi herunder genetik

Opgave 1 Tyndtarmen

- A. Beskriv placeringen og den anatomiske opbygning af tyndtarmen
- B. Hvad hedder de to hormoner, der dannes i tyndtarmen og bl.a. hæmmer ventrikelsekretion, ventrikelperistaltik og ventrikeltømning?
- C. Gør rede for nedbrydningen af triglycerider i tyndtarmen

(10 point)

Opgave 2 Urindannelsen

- A. Hvorledes benævnes de tre overordnede processer i urindannelsen?
- B. Hvad hedder de to hormoner, som virker i nyrerne og som påvirker urindannelsen og blodtrykket?
- C. Beskriv virkningen af et af disse hormoner.

(8 point)

Opgave 3 Kroppens endokrine kirtler og hormoner

- A. Nævn de latinske navne på 6 endokrine kirtler.
- B. Hvad forstås ved et hormon?
- C. Nævn navnene på de tre hormoner, der dannes i skjoldbruskkirtlen
- D. Forklar disse tre hormoners virkning.

(12 point)

Opgave 4 Genetik

- A. En normal rask gravid kvinde på 27 år får at vide, at hendes far har huntingtons sygdom, som er en dominant arvelig sygdom. Hvad er sandsynligheden for at kvinden selv vil udvikle sygdommen senere i livet? Svaret skal begrundes.
- B. Hvad er sandsynligheden for at kvindens kommende barn vil udvikle sygdommen senere i livet? Svaret skal begrundes.

(4 point)